Mizah

YİRMİ BEŞİNCİ YILI KUTLARKEN:

T. C. — Kavganız benim içinse zarar yok, kendiniz için ise ona da lüzum yok!

GÜLLER - DİKENLER

YİNE EKMEK

Belediye, mühim icraatta bulunmuştur. Yüzde 36 rutubetli ve 79/81 randımanlı undan yapılan ve 1000 gramı kırk kuruşa satılan ekmek bu sabahtan itibaren 890 gram olacak ve otuz beş kuruşa satılacakmış. 960 gram çıkan ve 35 kuruşa satılmakta olan ikinci tip esmer ekmeğin gramı on gram arttırılarak 970 grama çıkmış ve fiyatı yine 35 kuruş kalmış!.

Niçin? Neden? Orası malûm değil. Fazla düşünmeğe de gelmez. Allah esirgesin .. Adamın beyni zonklamağa başlar. Ekmek meselesi düzelmez, düzeltilemez... Bu, böyle devam edecektir.

Gazetelerden biri Haydarpaşa garında bir şişe suyun kırk kuruşa satıldığını yazıyor. Kırk paralık suyun şişesi vapurda on kuruşa satılırsa bunun kırk kuruş olması için bir sebep tasavvur etmiyoruz. Halk kırk kuruş değil yüz kırk kuruş da olsa verir...

Fikretin dediği gibi:

Verir zavallı memleket verir
ne varsa, mâlini
Vücudünü, hayâtını ümidini,
hayâlini
Bütün ferağ-ı-hâlını, olunca
sevk-i-bâlini...

■

KARA LİSTE

Seçime iştirak etmiyenleri aldı bir düşünce... İç İşleri Bakanı valilere bir ta'mim göndererek bunların, isimlerini, soy adlarını istemiş.

İktidar Partisi mensuplarında mânâlı bir tebessüm var... Muhalifler kabadayılığa ked vurmuyorlar ama bundan çıkacak ihtimalleri zihnen hesap ediyorlar. Memurlara gelince: Onlar şimdiden Kağızman'a mı, Çemişkezek'e mi, nereye tayin edileceklerini, yahut tekaüde sevkedilmek ihtimalini düşünerek ona göre tedbir alıyorlar.

Demokrasiyi fikir hürriyeti, vicdan hürriyeti, kalem hürriyeti, söz hürriyeti, olarak tarif ediyorlardı.

Bu hâdise karşısında hüküm vermek kolaylaşıyor

RÜŞVET!.

İstanbul milli «Eğitim Müdürlüğü» denilen Maarif Müdürlüğü çok netameli bir yerdir. Bir ara bu dairede kıtal dahi olmuş bir maarif müdürü tehlikeli surette yaralanmış, bir genç öğretmen kadın da kazara kendi kurşunu ile ölmüştü. Bir gazetenin yazdığına göre son zamanda mühim bir rüşvet meselesi meydana çıkmış. Çocuklarını okutmak istiyen ana, babalardan bir memurun yirmi beş liradan elli liraya kadar rüşvet aldığı tahakkuk etmiş.

Maarif Müdürü Murat Uraz şimdiye kadar gelen maarif müdürlerinin en suyuna tiritlerinden denmiş. Bazı icraat göstermesini söyliyenlere:

— Ben icraât mi'raâ bilmem; ben burada bir köprüyüm: Bâlâdan gelen emirler benden geçer... O kadar!

cevabını veriyormuş.

Böyle düşününce bu tökezlemelere hiç şaşılır mı?

★★

Kaptanlardan biri ikide bir de gemisinin tamiri için idareden tahsisat istermiş. Bir gün kendisine şöyle bir emir gelir: «Bundan sonra tamir hakkında tafsilât verilmesi...»

Kaptan aldırmaz, yine tahsisat ister, Gelen cevapta «Nerelerin tamir edileceğinin bildirilmesi» istenilir; kaptan «Gemi akıyor!» cevabını verir... Bu sebep idareyi tatmin etmez, yine sorar: «Nereleri akıyor?» Gemicinin kafası kızar, şu cevabı gönderir:

— Musluklardan başka her taraf akıyor !

■

TALİHSİZ YAVRULAR !

Kanadada bir kadın beş çocuk doğurdu... Beşi de yaşadı. Hattâ memleketin her tarafından halk fevç fevç ziyarete geldiler, beşizleri gördüler. Kanada bunu bir milli tefahür vesilesi yaptı. Bütün dünya, bu beş çocuğun sıhhati ile alâkalandı; onları nezareti altında bulunduran doktorun namı her yerde söylendi.

Bizde de bir ana beş çocuk doğurdu... Beşi de öldü. Belki bir doktor bile görmeğe gitmedi. Gazeteler bu hâdiseden üç parmaklık bir haber şeklinde bahsettiler. Dünyanın hiç bir yerinde bunun lâfı bile olmadı. Ana, baba, fakirdiler... O beş çocuğu ne ile yetiştireceklerini bilmiyorlardı. Çocuklar öldü, onlar da belki «Yavru kuşun ağzı büyük olur.» meselince bu beş ağızdan kurtulduklarına sevinmişlerdir.

■

SALON

İkinci cilt bu sayı ile başlıyor. Büyük sürprizler, fevkalâde değişiklikler göreceksiniz. Bu sayıda en kıymetli kalemlerin eseri olan yazılardan bazılarını bildiriyoruz:

Kırkından sonra
Gece İstanbul sokakları
Sinema gözden düşüyor
Tavla
Sevim - Sevinç kardeşler
Moda ve Kadın
Cassado konseri
Yeni illet. Çiklet
Genç kızların beğendiği tipler
Salon filmi, dedikodular, nefis fotograflar
vesaire...

YAŞAMANIN SIRRI

Ahmet Emin Yalmanla Hüseyin Cahit Yalçın arasındaki münakaşada Yalman, Cahit Bey üstadımızı hayli hırpalamaktadır. Onda «Şu (Hayat-ı-Muhayyel) muharriri, tenkit ölçüsünü halka öğreten üstadı, dil kongresinde itiraz eden tek rey sahibini» arıyor ve... tabii bulamıyor.

İlâhi Ahmet Emin... Şu kalem erbabının içinde Hüseyin Cahit Yalçın üstadımız kadar aşığını cuk oturtan kim vardır? Memlekette İttihat ve Terakki fermanferma olduğu zaman üstadımız hükûmete dayanarak refah içinde ömür sürmüş ve bu refah bahasına Almanları gökyüzüne çıkararak İngilizleri yerin dibine göçürmüşlerdi. Sonra Hükûmet ve politika değişince bu sefer de Almanları yerin dibine göçürerek İngilizleri gökyüzüne çıkarmakta tereddüt etmedi. Bunu yapabilecek kudrette olduktan sonra artık (Hayat-ı-Muhayyel) den bahsedilmez. (Hayat-ı-Hakiki) den bahsedilir.

Siyasette en doğru, en güzel, en rahat yol büyük üstadımız Hüseyin Cahit Yalçının yürüdükleri şâhrâhdır. Şair ne güzel söylemiş :

Aç bâdıbân-ı-himmeti yan gel
de zevka bak!

■

OTOMOBİL SALTANATI

Ne tuhaf! Dairelerden resmi otomobilleri birden kaldırmağı düşünmüyorlar da onların istimali hakkında kanunu tadil ediyorlar. Bundan sonra: «Motörlü nakil vasıtaları tahsis edildikleri makam ve işler haricinde kullanılamıyacakları gibi bunlardan başkaları da hiç bir surette istifade edemezler ve hizmete tahsis olundukları vilâyetler hududundan dışarı çıkamazlar!» Bakın! Neler oluyormuş da haberimiz yok

Bizden çok zengin, çok işi tıkırında, çok daha büyük devletlerde otomobil saltanatı diye bir şey yoktur. Parası olan otomobile de biner tayyareye de... Bu kanun tadil edilmemeli. Yeniden bir maddelik bir kanun yapılmalı ve otomobiller tamamen ilga edilmeli...

BAHÇIVAN

Sayı 121 — Cilt: 5. FİATI 25 KURUŞTUR. 29 Ekim 1948

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE :
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu : 255
İdarehanesi : İstanbul, Babıâli Caddesi,
Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon : 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

MIZAH

Sevgili okuyucularına Cumhuriyetin 25 inci yılını tebrik eder.

Seçim Dedikodusu

ARA seçimler bitti; dedikodusu bitmiyor... Bitecek de yok. Bununla Seçim Kanununun emniyet bakımından noksanlığı gün gibi aşikâr oldu, Gazetelere bakarsak namzet listeleri sandıkların bulundukları yere asılmamış; ses işitilmiyecek yerlerde reyini vermiyenlerden 25 lira ceza alınacak diye tehditler olmuş; ve bu itirazlar böyle devam edip gidiyor.

Anlaşılıyor ki millet bu kanunla yapılan seçime şükredemiyecek.

1914-18 harbinde Kayseri askerî misafirhaneye nefer olarak Kırşehirli bir Bektaşi düşer. Bir iki gün sonra çavuş, zabitine gelir:

— Efendim! der, bizde Kırşehirli Bektaşi dervişi var. Bunu hiç bir manga istemiyor.

— Neden istemiyorlar?

— Efendim, doymak bilmiyor. Herkesin hakkını sömürüyor ve yine açım diye bar bar bağırıyor.

— Öyleyse bolca yemek verin de doysun!..

Çavuş:

— Verdik efendim... der... Dün akşam doysun diye yalnız onun önüne karavanayı koyduk. Sildi, süpürdü. Biz de doydu zannederek: «Dedem! Haydi bari bir dua et!» dedik. Öyle bir cevap verdi ki...

— Ne dedi?

— Zeytinyağlı bulgur pilâvı için ben Allaha şükredemem. Bütün bir kuzu püryanı ile bir tepsi baklava ihsan ederse o zaman dua değil her akşam bir hatim bile indiririm! dedi.

MİZAHÇI

C. H. P., SEÇİMLERE İŞTİRAK ETMİYENLERİ TESBİTEDİYOR..

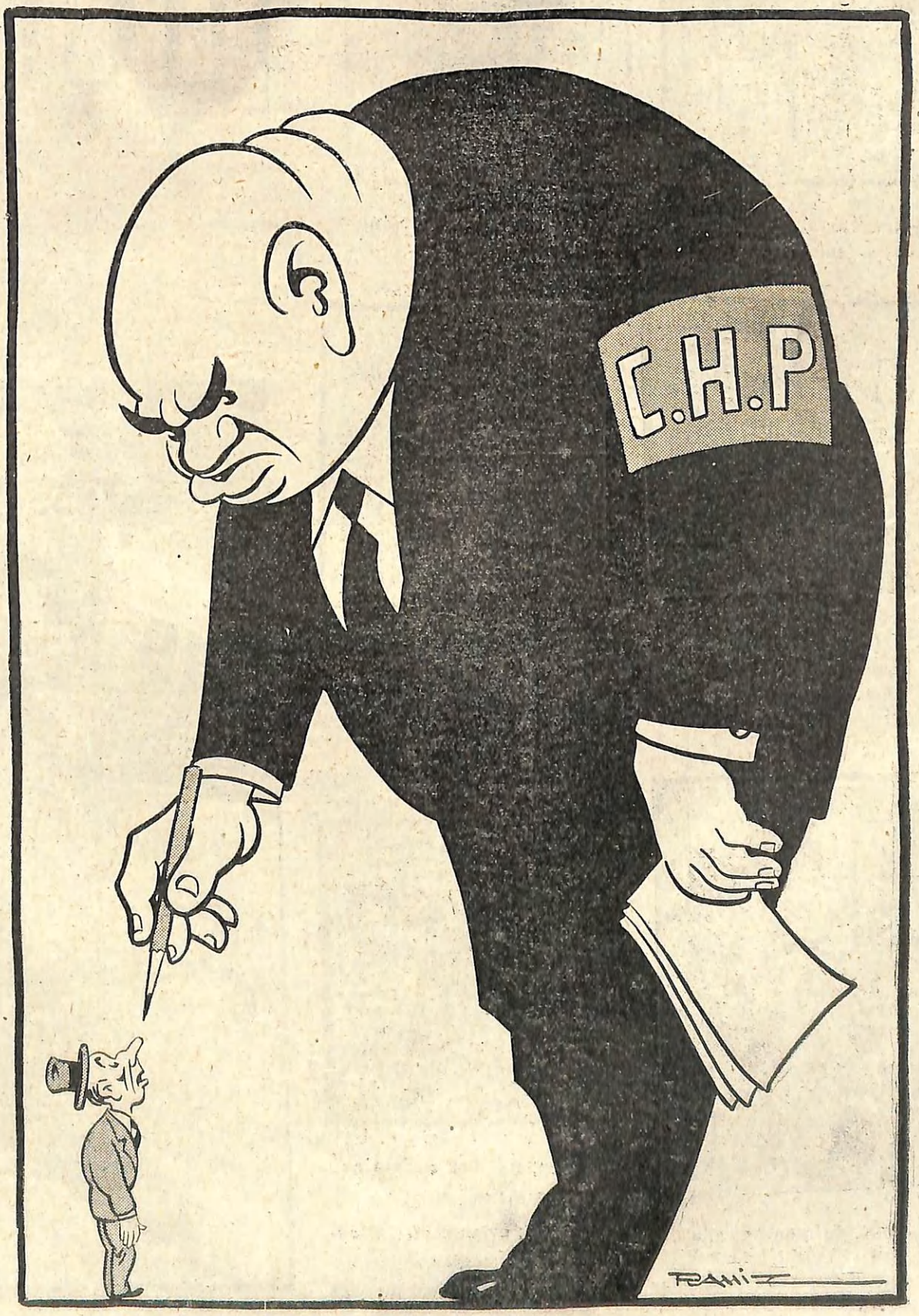

— *Sen oyunu niçin vermedin?*
— *Zatıâliniz nasıl olsa vekâlet ediyorsunuz diye!*

İNKILÂP KARİKATÜRLERİ

(RAMİZ) in bundan yirmi beş sene evvel, Cumhuriyetin ilânına tesadüf eden günlerde çıkmış karikatürlerinden bazılarını yeni nesle tanıtmak düşüncesiyle tekrar sunuyoruz:

Bir senelik Cumhuriyet tarihi

Yedi yüz senelik Osmanlı tarihi

MİLLET VE MECLİSİ

Muhacirler, Sıtmalılar, İşsizler, Mekt sizler, tohumsuzlar, açlar

KANÛN-U MEDENİ

— Evleneceksiniz öyle mi, o halde on beş gün nikâh salonunun duvarında asılacaksınız..

— Çenen tutulsun!

IKI NİKÂH MEMURU

— Bugün yine sekiz kişiye kıydık!

— Niçin böyle on beş gün duvarda ilân ediyorlar?

— Kim bilir, belki arttıran olur diye.

— Mişon, ne bekliyorsun, sen de mi evleneceksin?

— Yok be; evleneceklerin adreslerini asmışlar, onları öğrenip düğünlük mal satmağa gideceğim!

MECLİSTE MUARIZLAR

Altta kalacaklar!..

Türkler ve Terimlilerin kongresi

Refi' Cevad ULUNAY

Bir gün İstanbul Muallimler Birliği azası toplanmış, ellerini şakaklarına koyarak düşünmüşler... İçlerinden biri :

— Arkadaşlar! demiş. Bu dilsizliğin sonu ne olacak? Bugün o hale geldik ki artık ne okuttuğumuz çocuklara ders anlatacak, ne de birbirimizle konuşacak bir lisanımız var; şu güzel Türkçeyi izmihlâlden kurtaralım. Ne dersiniz?

Bir diğeri sormuş:

— Bunun için ne yapmak lâzım?

Tekrar düşünmüşler... Bir «Dil Kongresi» toplamağa karar vermişler. Etrafa mektuplar yazmışlar, davetiyeler hazırlamışlar, programlar bastırmışlar. Nihayet bu tasavvur bir hakikat oldu ve dil kongresi Eminönü Halkevinde toplandı; muhtelif teşekküllerin mümessilleri bu toplantıya iştirak ettiler.

Kürsüye Besim Atalay çıkmış:

— Kurug yıgaç ekilmaz, kurmuş kiriş tükelmas, kulak işitse güngül balir, güz görsa üzük galir, kuruk kaşakağızka yarmas, kurug söz kulka yaksımas eygak singak sütka tüşür...

diye başlıyarak gayet uzun bir nutuk söylemiş. Dinlemeğe ve anlamağa çalışanlardan bazıları oldukları yerde düşüp bayılmışlar, bazıları da üstlerini başlarını yırtmağa başlayınca evvelden hazırlanan hastabakıcılar tarafından dışarıya çıkarılarak Profesör Fahreddin Kerim üstadımızın hazakatine tevdi edilmişlerdir. Bazıları ise üstadı çiklet çiğniyor zannetmişlerdir.

Besim Atalaya, dinliyenlerin fazla telefat vermemeleri için, sözüne artık son vermesi bütün heyet namına rica edilmiş, o da nihayet sükûtu kabul etmiştir.

Besim Atalayı takiben kürsüye gelen zat Dil Kurumunun hükumetten aldığı emirle hareket eylediğini ve bugün mekteplerde hocaların terimceyi, talebenin de Türkçeyi bilmedikleri için sınıflarda işaretle ders takrir eylemekte olduklarını söylemiş ve dinliyenleri hüngür hüngür ağlatmıştır; hattâ bir alışkanlık neticesi olarak önündeki su bardağının doldurulması için hademeye: «lık lık lık lık!» diye bağırmıştır.

Ondan sonra Halide Hanım söz alarak «kıvanç» kelimesi ile sevinç kelimesi arasında bir mukayese yapmış ve bu kelimenin ancak (uydurmasyon) kamusunda yer alabileceğini söylemiştir.

Yeni şair — Şiir gibi kız, değil mi üstad?
Nurullah Ataç — Evet, amma sizin şiirleriniz gibi!

BİR ÇOK YAHUDİ İSTANBULDAN FİLİSTİNE GİTTİ..

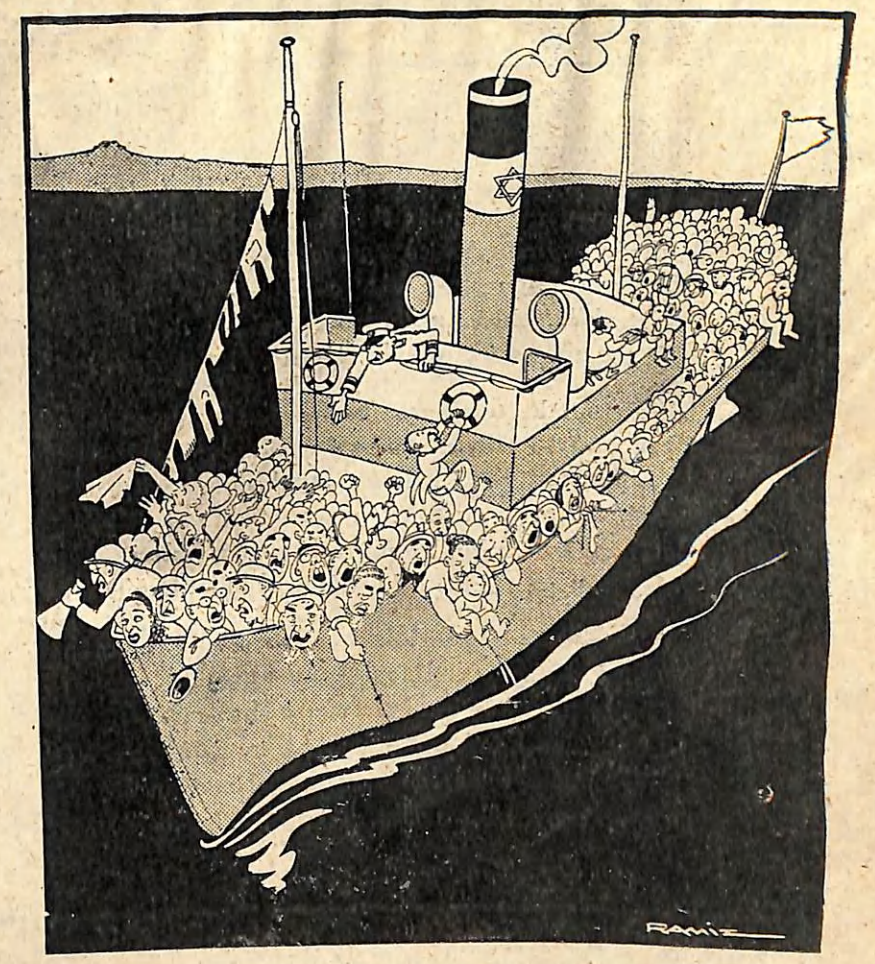

Yahudiler — Hepimiz yonulluyuz..
Kaptan — Onu anladık, içinizde bir de yürekli varsa onu görelim!

O esnada şöyle bir hâdise olmuştur:

— Arkadaşlar! demiş, topunuzun anlak olduğunuz meydandadır!

Hazır bulunanlar bunu duyar duymaz yerlerinden fırlayarak:

— Anlak babandır. Kendine gel... Burası bir ilim ocağıdır... Atın şunu dışarıya...

diye tepinmeğe başlamışlar.. Bazı terimliler :

— Yahu! Kızmayın, anlak zeki demektir.

izahı ile ortalığı yatıştırmak istemişlerse de Türkçe konuşanlar:

— Çevir kazı yanmasın.., Biz (anlak) ın bir nevi dangalak demek olduğunu çakmadık mı?

söziyle bu patavatsız hatibi susturmuşlardır. Reis, bin müşkilâtla sükûnu iade edebilmiş ve müzakereye devam olunmuştur.

Kürsüye gelen hatiplerden Sadri Maksudi Dil Kurumunu medhetmiş: «Kurum bugün vazifesini yüzde kırk başarmıştır.» dedikten sonra «Dil Kurumu çalışmalarına devam etmelidir.» diyerek geri kalan yüzde altmışın da yüzde kırka benzetilmesi lüzumunu ileri sürmüştür.

En parlak nutuk Mustafa Şekip Tuncun konuşması olmuştur.

Edebiyatta (tekrir) denilen sanatı nutkuna tatbik eden üstad, (tekrir) için (peşin hüküm) terkibini alarak 9 maddelik bir hülâsa bilânçosu yapmış ve her maddeyi «peşin hüküm» sözleri ile mühürlemiştir. Bir aralık bu (tekrir sanatı) o hale gelmiştir ki cümle bitip de son terkibe gelince bütün dinliyenler bir ağızdan:

— Peşin hüküm!

diye bağırmışlar, bu arada, tesadüfen toplantıya iştirak eden Maliye Bakanı Şevket Zamalan da, alışkanlıkla:

— Peşin para! diye koroya iştirak etmiştir.

Değerli üstaddan sonra bazı hatipler daha dinlenmişler ve kongre müteakip günlerde toplanmak üzere dağılmıştır.

TAZMİN

Befarz-ı kudemâ

Geç bu sevdâdan, azizim, mevsim-i işret değil
Gördüğün meyhaneler şâyeste-i rağbet değil
Kirlidir peymâneler şâyan-ı emniyyet değil
Mutriban peyveste-i bânû-yı hürriyyet değil
Pîr-i sahbâ, ehl-i meclis lâyık-ı sohbet değil
(Mey o mey, sâkî o sâkî, hâlet ol hâlet değil)

Bir zaman kurtulmayıp yurdun felâketten seri
Oldu mehd-i râhatın mehcûru yıllardan beri
İşte bak, sertâbepâ solmuş, sararmış her yeri
Geçmiyor artık civârından saadet dilberi
Belki ihyâ mümkin ammâ eski şen âlemleri
(Mey o mey, sâkî o sâkî, hâlet ol hâlet değil)

Bekliyor bolluk, ucuzluk, her kes olmuş rû-berâh
Yok fakat ahvâle hâlâ eyliyen atf-ı nigâh
Dîde-i erkânı kûr etmiş tamâmen hırs-ı câh
Zannederler kemküm etmek halka bahşeyler refâh
Gerçi ıslâh eyliyen her şahsı meydir, lâkin âh
(Mey o mey, sâkî o sâkî, hâlet ol hâlet değil)

Üç kuruşluk basmanın üç yüz kuruştur metresi
Kat kat olmuştur bugün tâcirlerin hep ensesi
Duymayıp aslâ hacâlet aldatırlar her kesi
Şimdi yaptırmaktadır kâşane en pespâyesi
Ellerinden düşmüyor ammâ safa peymanesi
(Mey o mey, sâkî o sâkî, hâlet ol hâlet değil)

Gerçi kör kaadîye kör kaadî demek olmuş yasak
Seng-ü hâkin ismi gevherdir, siyâhın nâmı ak
Âkılin unvânı yâ sersem ve yâhut dangalak
Yoksa yakmakçin odun dikmek gerektir bir kavak
Hâsılî her şey değişmiştir, be oğlum, işte bak
(Mey o mey, sâkî o sâkî, hâlet ol hâlet değil)

Ta'ne-i ehl-i riyâdan etmeyip pervâ bugün
Hàbgâh-ı yâre girmiş (Râsıd) ı şeydâ bugün
Düşmüyor destinden aslâ sâgar-ü mînâ bugün
Neş'elenmez, neyleyim bir vâhayfâ bugün
Mey de var, sâkî de var, hâlet de var ammâ bugün
(Mey o mey, sâkî o sâkî, hâlet ol hâlet değil)

Râsıd

BUGÜNÜN KÜÇÜKLERİ, YARININ BÜYÜKLERİ

— Gayfeye gidüp radyodan davul zurna dinliyeceğim..
— Davul zurna radyodan dinlenir mi?
— Siz bilmezsiniz garılar, davulun sesi uzaktan iyi gelir!

— Oğlum, dik kafalılık etme, büyüyemezsin...
— Senin gibi başı eğerek büyüyeceğime, bu boyda kalırım daha iyi!

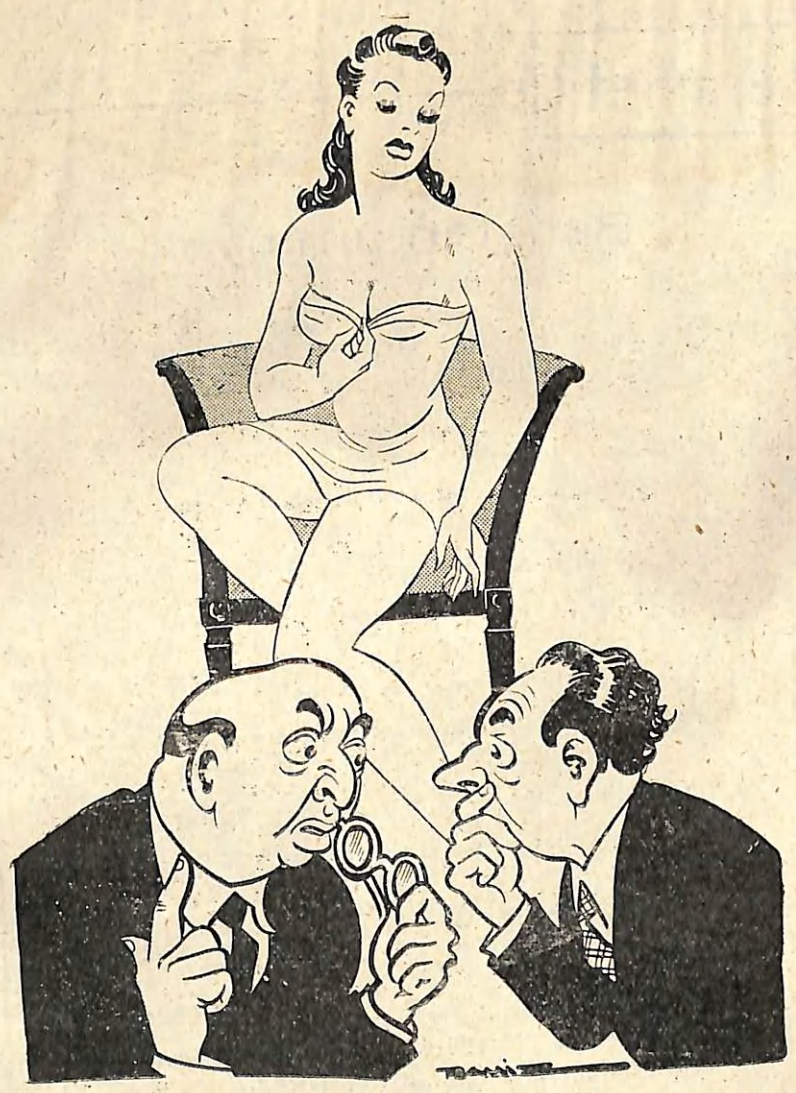

— *Karınızın hastalığı sinirdir.. Bir kürk alınız bir şeyi kalmaz...*
— *Onun mu, benim mi doktor?!*

OPERETTE :

— *Karıcığım, ne sakil vücudü var değil mi?!*

Sana göre

ilham perisi

Yazan :
Hamdi VAROĞLU

Şairlerin piri muhakkak ki çok kurnaz adammış. Üfürükçülerin hüddamı, medyumların ervahı gibi o da bir gizli kuvvet icat etmiş, adına ilham perisi demiş. Kurduğu tarikata intisap edip şair olanlar, o gün bu gündür, alelâde fanilere gözükmeye tenezzül etmiyen bu nazeninin ziyaretine mazhar olduklarını iddia ederler, herkes gibi konuşacakları yerde tartılı, ölçülü, denk kelimeli sözlerle de bu iddialarını isbat etmek isterler.

Bir ahbabım vardır şairi tarif ederken «Şair, zırvayı süslemesini bilen bir hokkabazdır» der. Tekmil şairler için bu söz pek haklı değilse de, eskilerin zarureti vezin ve kafiye dedikleri mecburiyetle söylenmiş bazı mısralar bu hükme kısmen hak verdirmiyor da değil.

İlham perisinden bahsediyorduk. İlham perisi var mıdır, yok mudur? Sualine cevap bulmak gerçekten zor şey. Perinin ne biçim mahlûk olduğunu bilmiyoruz. Müessir hakkında hüküm vermek için esere bakıldığına göre, ilham perisinin hüviyetini de, ziyaret ettiği kafalardan çıkan eserlerle pek alâ tayin edebiliriz.

Bir kere, eski ilham perilerinin kerli ferli, akıllı uslu şeyler olduklarına şüphe yok. Füzulileri, Nedimleri, Bakileri ziyarete gelen periler. her halde, kendileri gibi kavuklu, çedik pabuçlu, saçlı sakallı kişilerdi. Dişi iseler, yaşmaklı, feraceli, kadın kadıncık kimseler olmaları icap eder. Öyle ya:

İzn alıp cum'a namâzîna deyu mâderden
Gidelim serv-i revânım yürü Saadâbâda

diyebilmek için, cuma namazına annesinden izinsiz gidemiyen bir ilham perisi olmak lâzım.

O zamandan bu zamana, ilham perileri derece derece kılık kıyafet, tavır, ve meşrep değiştiregelmişler, kâh İstanbulinli, setre pantalonlu, kaloş kunduralı, kâh redingotlu, kâh bonjurlu olmuşlar.

Şimdiki ilham perilerinin çoğu da bobstil.

Cinlerle, perilerle uğraşmak iyi şey değildir, biliyorum. Allah vermesin, adam çarpılır. Ama, mizah sütunlarında çıkmasına tavassut ricasiyle dün bana getirilen bir şiir var da ,ilham perisini ondan dolayı dilime doladım.

Şiiri evirdim, çevirdim; okudum... üfledim. İyi saatte olsunlar, halis muhlis peri işi olduğuna hükmettim.

Bir ahbabım delâlet etmiş olmasaydı kâğıdı yırtıp sepete atacaktım. Israra dayanamadım Bu parlak istidatlı genci teşvik etmiş olmak için, şaheserinin bir kaç mısraını efkârı umumiyeye tanıtmağa karar verdim.

Şiirin adı şu: Annem bana dedi ki. Hani meşhur bir türkü vardır. «Annem bana dedi ki, kızım güzelsin». Şair işte onun birinci mısraını almış, şiirine temel yapmış, üzerine şaheserini kurmuş.

Annem bana dedi ki: Kızım güzelsin.
Ağzın hokka, burnun kalem,
Hele saçların ,keten helva.
Usta yapar, çırak satar,
Sen de kendini sat
Azat buzat,
On paralık da bana sat,
Aman canım keten helva!

Bu «Annem bana dedi ki» şiirinin birinci kıt'ası. Bunun gibi, beş altı kıt'a daha var. Alt tarafının nasıl bir şaheser olduğunu anlatmağa bu kadarı yeteceği için geri kalanları yazmıyorum.

İşte ilham perisinin ne biçim bir mahlûk olduğunu uzun uzadıya düşünmeğe kalkışım bundan ileri geliyor..

Çifte Keramet

Varlık içinde yokluk

Eğerçi meşreb-i Kaarun - misâlimiz vardır
Ne mülke sâhibiz ancak ne mâlimiz vardır

Bıraktı gonce ve güller gönül mesîresini
Çemende boynu bükük bir nihâlimiz vardır

Ferâgat ehli ehâlî-i bî-bahâyâ bedel
Harîs-i şöhret ü servet ricâlimiz vardır

Gelince vakt-i münâsib ricâl-i devletten
Cevâbı mahşere kalmaz süalimiz vardır

Bulunsalar ne çıkar kudret iddiâsında
Bizim cihanca müsellem Celâlimiz vardır

Sefâletin bu hakîkî tezâhürâtında
Refâha benzer uzak bir hayâlimiz vardır

Ne var fedâ-yı hayât etse hak yolunda Ozan
Eğerçi hânede evlâd ayâlimiz vardır

AKILLI OZAN

Barıştan ümit yok !

Bosnada patlamıştı körolası bir fişenk;
O gün bugün, cihanda kalmadı zerre âhenk.

Yıllar var ki bozuldu saâdetin nizâmı;
Bugün insanlar ancak sefâlet bahsinde denk.

Kül kesildi benizler yoksullukla korkudan;
Ancak mecmualarda görülüyor pembe renk.

Ağır ağır ikiye bölündü doğu, batı;
İkisi ortasına indi demir bir kepenk.

Bu ayrılık nedendir, anlamam, derd içinde
Birbirine benzerken nemseli, cermen, firenk?

Düzelir, Allah bilir, birgün ahvâl-i âlem
Söylemezoğlu elçi, bakan olsa Tengirşenk.

Ozan! Barış perisi canını vermek üzre;
Şuna elbirliğiyle hazırlasak bir çelenk.

DELİ OZAN

— Var olsun şu Cumhuriyet Bayramı, onun sayesinde senede bir gün olsun bol su yüzü görüyoruz!

Duymadıklarımız

Ulunay'dan :

İstanbulun tanınmış nüktedanlarından Kanbur Nazifle Borazan Tevfik Köprünün Ada iskelesindeki gazinoda tavla maçlısı zengin bir Çerkesin her gün büyük oyun oynıyarak çok para kaybettiğini haber alırlar. İkisi de daima paraca temiz oldukları cihetle bir yerden bir altın borç bularak gazinoya düşerler. Derken kapıdan Çerkes görünür eder. Şöyle bakar;

— Tavla mı oynuyorsunuz? kılıklı bir güzergâhla yanlarına sokulur. Biraz seyreder :

— Nesine oynuyorsunuz? der. Kambur Nazif:

— Paketine...

cevabını verince:

— Adam! der, ben de sizi büyüce kbir parasına oynuyorsunuz sanmıştım.

— İsterseniz biz büyük de oynarız.

— Beş oyun bir altın...

— Buyurun .

— Tevfik kalkar. Yerini Çerkes alır; tanışmıyanlar arasında âdet olduğu üzere iki taraf da tavlanın altına birer altın koyarlar; parti başlar. Nazif hasmını birden yenmemek için dört oyun verir, kendisi de dört oyun alır. Nihayet son oyuna kalır... Bütün muvaffakiyet son oyunun da son zarına kalır... Dört pula kalan Çerkesin kazanabilmesi ancak bir çift atmağa mütevakkıf... Halbuki bunun ihtimali yok... Çünkü Nazif Çerkese kötü zarı vermiş..

Çerkes, sallar sallar; bir (se bâ dü) atar ve buna bir çift süsü vererek:

— Âferin düsse!

diye tavlayı kapatır ve paraları cebine atar. Nazifle Tevfik ne yapsınlar? İkinci bir lira yok ki devam etsinler. Nazif:

— Beyim, der, yanlışlık var. O zar düsse değil sebâdü idi.

— Aman efendim. Koskoca düsse sebâdü olur mu? Hem ben düsse dedikten sonra...

— İyi ama, sizin düsse demenizle sebâdü düsse olmaz... Verin paraları.

Çerkes bunu işitince kaşlarını çatar, eliyle kamanın kabzasını okşayarak, kıpkırmızı bir çehre ile:

—Benim düsse dediğim zara sebâdü diyenin Allah bir hakkı için karnını deşerim.

hükmünü verince Kambur Nazif Borazan Tevfiğe döner:

— Söylesene Tevfik... Düsse miydi, sebâdü müydü?

Tevfiğin tombul çehresinde endişeli bir hava eser yumuk gözleri Çerkesin belindeki gümüşlü kamaya gider...

— Vallahi! der. Nazifçiğim... Bana da düsse gibi geldiydi...

Fıkraları üçliyelim:

Çömezin Röportajları:

121

Ellinci Senede Neler yapacaklar?

Çizen: RAMİZ

Çömez — ?

Hasan Saka — Yirmi beşinci kabinemi kuracağım!

Çömez — ?

Kadın — Ben de ellinci yaşıma gireceğim!

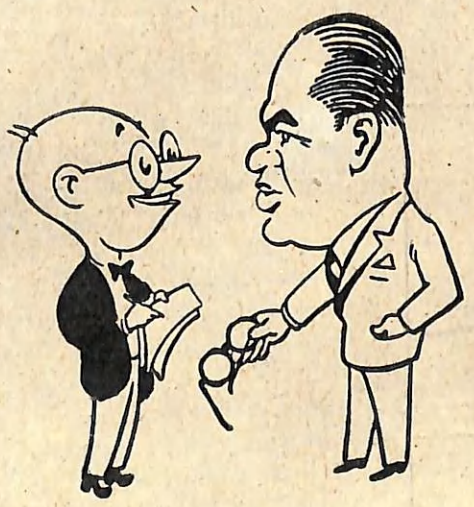

Çömez — ?

Lûtfi Kırdar — Yüzüncü senenin projelerini hazırlıyacağım!

Çömez — ?

Esnaf — Yüz ellinci defa fiyatlara zammedeceğiz!

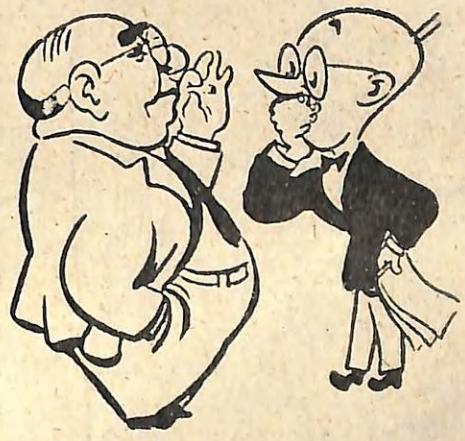

Çömez — ?

Milletvekili — Yirminci devrede de mebus olmağa çalışacağım!

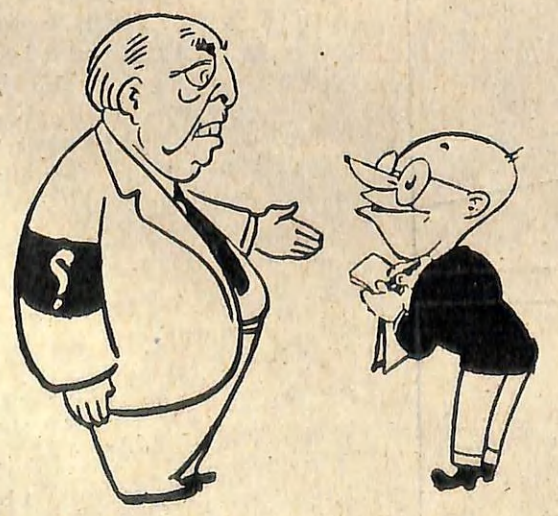

Çömez — ?

Kenar Öner — Otuzuncu partimi kuracağım!

Çömez — ?

Hilmi Uran — Bir defa daha demokrasiye karar vereceğiz!

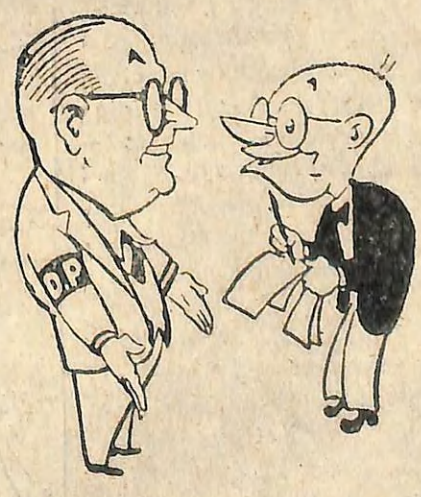

Çömez — ?

Celâl Bayar — Elli bininci nutkumu vereceğim!

Hikâye

Değirmen

Yazan
HAVA

Şimdi ikisi de rahmetlik oldular. Bir tarihte, hep beraber Ankarada bulunduğumuz zaman biri büyük bir müessesenin kâtibi umumisi, öteki onun muavini idi. Garip bir tesadüfle, ikisinin adı da Nusretti. Küçüğüne «kâtibi umuminin kâtibi hususisi» adını takmıştık.

Dediğim tarihte, Ankara şimdiki Ankara değildi. Her aradığınız şeyi bulmağa imkân yoktu.

Kâtibi umuminin kâtibi hususisi, ailevî bir iş için, bir hafta izinle İstanbula gidecekti. Ankara garında yolcu uğurlamak, trenin arkasından bakakalmanın bütün acılığına rağmen, yarı İstanbula gitmek gibi zevkli bir şey olduğu için, bu fırsatları hiç kimse kaçırmak istemezdi. Nusretin gideceği gün, kalabalık bir grup halinde, biz de teşyie gelmiştik.

İstanyon büfesinde oturuldu. Hepimiz, gıpta dolu gözlerle Nüsrete bakıyorduk. O, hepimizin gözünde tüten güzel İstanbula, velev muvakkat bir zaman için kavuşacağından dolayı son derece memnun, belli ki kabına sığamıyor, ikide bir saatine bakıyor, trenin hareket saatini kolluyordu.

Herkes bir şey sipariş ediyordu. Nüsret, cep defterini çıkarmış, siparişleri birer birer kaydediyor, her siparişin yanına sahibinin adını da yazıyordu.

Sipariş yükü en kabarık olan büyük Nüsretti. Cep defterinin bütün bir sahifesi onun ısmarladığı eşyanın isimleriyle doldu.

Tren vakti yaklaşıyordu. İstanbula giden bizmişiz gibi, Nusretle beraber biz de seviniyorduk.

On dakika kala kalktık. Yolcuyu vagonuna bindirdik. O penceresinde, biz aşağıda, konuşmağa devam ettik.

Bir aralık, büyük Nusret telâşla :

— Aman, en mühim şeyi unutuyordum, dedi. Çabuk, çıkar şu defterini de yaz

Nusret defteri çıkardı.

— Yaz, yaz. Bir de kahve değirmeni istiyorum. Burada aramadığım yer kalmadı bulamadım.

Bu yeni sipariş de kaydedildi, Fakat, Küçük Nüsret ,defterini cebine yerleştirdiği sırada, beriki :

— Ama, dedi, öyle bayağı değirmen istemiyorum. Oturak değirmen. Aman kardeşim, işaret et, yanlışlık olmasın.

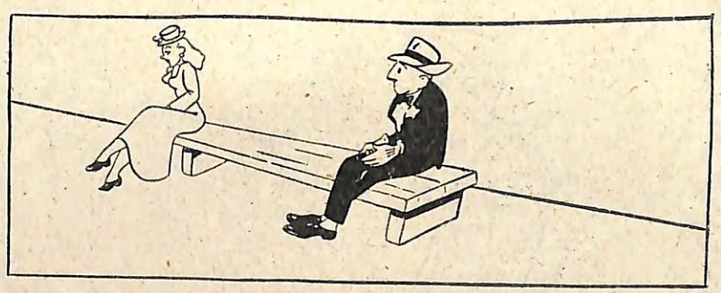

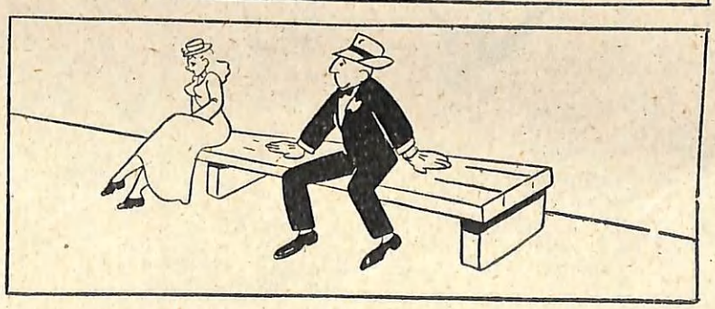

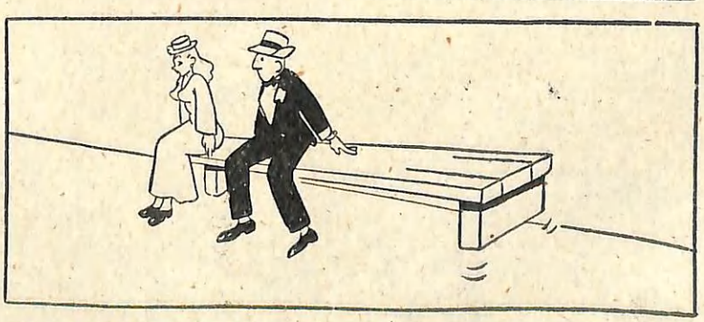

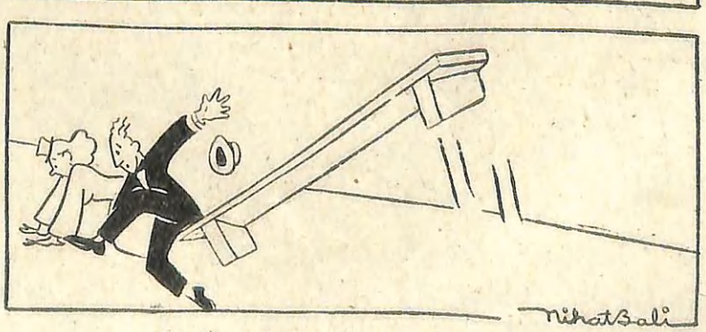

Çürük tahtaya basmamağa dikkat!

Aman kardeşim, işaret et, yanlışlık olmasın.

Lokomotif düdük çaldı. Tren hafifçe sarsıldı .Küçük Nusret, bir yandan ellerimizi sıkarak bizimle vedalaşırken, bir yandan da defterini telâşla çıkardı, siparişin bu hususiyetini alelacele iraret etti.

Hafta çabucak geçti. Küçük Nusretin avdet günü, göz açıp kapayıncaya kadar geliverdi.

Teşyie gittiğimiz günkü gibi, geleceği gün de, sabahleyin yine ayni kalabalık grup istasyona indik.

Sipariş sahipleri sabırsızlanıyorlardı. Şehre gelinceye kadar bekliyemediler, ısmarladıkları eşyayı istasyon büfesinde paylaştılar.

Küçük Nusret cep defterindeki kayıtlara bakarak herkesin, o meyanda Büyük Nusretin de eşyasını dağıttıktan sonra, elinde son kalan paketi yine ona uzattı.

— Al, bu da senin, dedi.

Nusret, paketi aldı, gülerek:

— Hediye getirdin galiba, dedi. Teşekkür ederim.

— Ne hediyesi ayol? Bu da senin siparişin işte.

Büyük Nusret, paketi açtı. İçinden bir kahve değirmeni çıktı. Bildiğimiz, alelâde, pirinç bir el değirmeni.

Büyük Nusret, dilinin ucuna kadar gelen küfürü geri ittiğini gösteren bir ifade ile adaşının yüzüne baktı.

— Ben sana ne ısmarladım?

— Değirmen ısmarlamadın mı?

— Evet, ama nasıl değirmen?

— Basbayağı. Yeldeğirmeni değil ya, kahve değirmeni ısmarladın.

— Çıkar defterini.

Nusret, defterini çıkardı, değirmen kaydını buldu. Büyük Nusretin burnuna doğru uzattı.

— Nah işte! dedi. Değirmen yazmıyor mu?

— Yazıyor. Ama bir de yanındakine bak. Parantez içinde bir yazı var.

— Var tabiî. Oturak. Onu da aldım.

Tam o sırada, istasyon hamallarından biri, Nusretin trenden inerken verdiği bagaj biletinde yazılı dişçi koltuğu kadar kocaman bir alafranga oturaklı sandalyayı omuzuna vurmuş, büfeden içeri giriyordu. Nüsret bu manzara karşısında hayretten donakalan adaşının halini görmüyor, telâşlı telâşlı, etrafa anlatıyordu:

— Kardeş, değirmen bir şey değil, Çakmakçılarda her dükkânda var. Ama oturak beni çok yordu. Parantez içine aldığıma göre, her halde emsaline benzemiyen,, alafranga filân bir şey istiyordur, diye aramadığım yer kalmadı. Nihayet, Pazar Almanda güç belâ bunu buldum, aldım. Nasıl, güzel değil mi? Biraz pahalı ama, iyi mal. Güle güle kullan.

FIKRALAR

ESKİ GÜNLER

Kadın kocasına serzeniş ediyordu:

— Yirmi sene evvel sen beni kucağına aldığın gibi havaya fırlatırdın...

Kocası itiraz etti:

— Hayır, karıcığım. Yirmi sene evvel değil, yirmi kilo evvel.

İDDİASIZ

Cibali fabrikası müdürü Sami Sunal, kızının bilgi vaziyetini öğrenmek istiyordu. Onu karşısına alıp :

— Söyle, bakayım, kızım, dedi. Dünyanın yuvarlak olduğunu nasıl isbat edebilirsin?

Kız, hayretle babasının yüzüne baktı:

—Ben öyle bir iddiada bulunmadım ki, baba!

SÜNGÜ

Son senelerin tarihi olaylarından bahsediliyordu. Söz diktatörlükten açıldı. Mütefekkir âlimlerimizden Vali Fazlı Güleç filozofça bir tavırla başını salladı:

— İnsan kendine süngü ile taht kurabilir ama, üzerine oturamaz.

İLERİ!

Genç kız, arkadaşına sordu:

— Nişanlın muhafazakâr mı, yoksa ileri fikirli mi?

Nişanlı kız anlattı:

— Bilmem vallahi. Geçen seneki elbiseleri giyiyor, bu seneki kravatları takıyor, fakat gelecek seneki kazancıyle yaşıyor!

SÜRÜSÜNE BEREKET

Son zamanlarda yeryüzünde delilerin sayısı arttığından bahsediliyordu.

Bakırköy Akıl Hastanesi Müdürü Dr. Fahri Celâl, bilirkişi sıfatiyle başını sallıyarak:

— Öyle... dedi, meselâ geçenlerde bizim hastaneden beş deli kaçmıştı. Gardiyanlar hemen fırladılar, etrafı aradılar, taradılar: Sekiz kişi yakalayıp geldiler!

İBRET!

Kadın, camekânlardaki mankenlerden birini göstererek kocasının yakasına yapıştı:

— Şuraya bak, be adam! Cansız, tahta kadınlar bile kürk manto giyiyor! Sen, bana hâlâ alamadın!

ZELZELE

Tenbellikten bahsediliyor, bu arada mübalâga rekoru kırılıyordu.

Hikmet Münir, Ankarada gördüğü bir garsondan bahsederek:

— Garson, tembellerin şahı idi. Eline çeyker denilen kokteyl kabını almış, bekliyordu.

— Ne bekliyordu, diye sordular.

— Zelzele!

İMKÂNSIZ!

— Evlendiğim günden beri Nevzat beni öpmedi!

— Yok canım! Boşanmak için güzel bir sebep, ne duruyorsun?

— Boşanamam! Nevzat kocam değil ki!

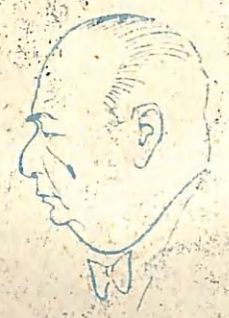

AÇIK HESAP

Arkadaşı halinin yaktinin iyi olduğundan, evlilik hayatında mesut bulunduğundan bahsediyordu. Bu arada:

— Karımla beraber bankada müşterek hesabımız var, dedi.

Raşit Rıza merakla sordu:

— Müşterek mi? Nasıl?

Arkadaşı izah etti:

— Basbayağı: Parayı ben koyuyorum, o çekiyor...

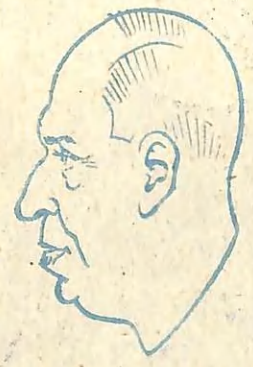

NORMAL HAYAT

Bir arkadaşı, Nedim Akçaer'e sıhhatinden şikâyet ediyordu.

Nedim Akçaer:

— Son zamanlarda nasıl bir hayat geçiriyorsun? diye sordu.

Adam cevap verdi:

— Gayet normal bir hayat!

— Pek alâ. O halde içkiyi, sigarayı, sefahati bırak birader!

MALÛM OLMUŞ

Aşık delikanlı, ilânı aşk ettikten sonra kızın desti izdivacını talep etti.

— Sizin için dünyada her şeyi yapmaya hazırım.

— Kız gözlerini açtı.

— Hayret! dedi. Her şeyi istiyeceğimi ne biliyorsunuz?

YAKINLIK

Cahit Uçuk, bir toplantıda; Müzeyyen Senarla tanışmıştı. Müzeyyen Senar:

— Demek siz meşhur romancı Cahit Uçuksunuz ha; dedi. Tanıştığıma çok memnun oldum. Aramızda müşterek bir taraf var: Siz on roman yazmışsınız, ben de on roman okudum...

MASAL

Patron, husûsi surette çalışacaktı. Hademeyi çağırdı:

— Gelen olursa içeri almazsın, dedi. «İşimiz mühim» derlerse bile dinlemezsin. «Herkes öyle söylüyor» diye cevap verirsin. Anladın mı?

— Anladım, efendim.

Biraz sonra bir kadın geldi.

— Benim işim mühim, ben karısıyım, dedi.

— Bunu sen gecelik külâhına anlat! diye cevap verdi. Herkes öyle söylüyor!

YEMİN

Reşat Nuri Güntekin, Hıfzı Tevfik'e bir sigara uzattı. Hıfzı Tevfik almadı:

— Teşekkür ederim, dedi. İçmiyorum. İçmemeğe de yemin ettim!

Reşat Nuri gülümsiyerek sigarayı uzatmakta ısrar etti:

— Al koy cebine. Yarın içersin...

SAYI : 121

Sahibi ve yazı işlerini idare eden:
SAMİH GÖKÇE
Basıldığı yer:
Cumhuriyet Matbaası - İstanbul

TOMBUL TEYZE

— *Elindeki bayrak ne?*
— *Bırak karıcığım, senede bir defa da bayrakları ben açayım.*

T.T POSTASI

S — *Üsküdar: Kâmran Güneyli.*
Sayın Teyzeciğim,
Kurban Bayramında sevgili Sıska Dayımızı ızgara üstünde kebap ediyordunuz. Dayımızın lezzetli ta-

C — Sayın yavrucuğum, merak buyurmayın, Dayınızı kebap etmedim. Yalnız ızgaranın boyunu ölçmek için kocamı üstüne yatırdım. Bize ancak kâfi geldiği için eşe dosta ikram edilecek kadar fazla eti-